

POLITICI ECOLOGICE ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ

Conf. univ. dr. Turtureanu Anca Gabriela
Universitatea „Danubius Galați

ABSTRACT

Since 1973, the EU ecological policy has passed through several stages and, despite the numerous impediments hindering its development, it has recorded numerous accomplishments. As for the future, the focus is on integrating the ecological considerations into the political and economic priorities at a regional level. The Fifth Action Programme underlines an important upsurge in this respect, but there remain many barriers to cross. The main limitations in policy implementing are caused by the general shortage of financial resources and mostly by the lack of institutional capacity, and not by the problems that are specific to environmental protection and to the possible solutions.

Din 1973, politica ecologică la nivelul U.E. a parcurs numeroase etape, și în pofida numeroaselor piedici apărute în calea dezvoltării sale, a înregistrat numeroase progrese. De altfel, în probleme legate de încălzirea globală sau degradarea stratului de ozon, U.E. este recunoscută în lumea industrializată. Primii 25 de ani au însemnat crearea unei structuri de guvernare ecologice în Europa de Vest.

Pentru viitor, se are în vedere integrarea considerațiilor ecologice în prioritățile politice și economice la nivel regional. Al Cincilea Program de Acțiune marchează un progres important în acest sens, dar rămân încă multe bariere care trebuie depășite.

Parte din ele pot fi depășite de activitatea Comisiei, în timp ce altele dintre ele vor necesita o colaborare susținută între părțile implicate.

Cele mai mari dificultăți sunt legate de reticenta statelor membre de a se subordona agențiilor supranaționale sau de a aduce compromisuri în politicile lor economice.

Dificultatea U.E. în implementarea politicilor ecologice simbolizează forțele conflictuale și contradicțiile care au caracterizat această organizație încă de la începuturile sale. Acestea includ necesitatea unității în diversitate dintre prioritățile naționale și imperatiile supranaționale și distribuirea puterii între diferitele organizații și nivele de guvernare.

Cu toate acestea, U.E. înregistrează progrese în soluționarea acestor probleme. În ceea ce privește mediul, s-a trecut de la etapa de “efervescentă” legislativă la cea de supraveghere atentă a implementării prevederilor politicii de mediu. La aceasta a contribuit atât “maturizarea” instituțională, cât și conștientizarea importanței reglementărilor de mediu și în celelalte direcții.

În final, procesul legislativ este mult mai complicat datorită participării mai multor organizații implicate direct sau indirect. Este prețul plătit pentru elaborarea unor acte normative de mai bună calitate, bazate pe informații documentate științifice și mai eficiente în materializarea prevederilor politice în domeniul protecției mediului.

PROGRAMUL DE ACȚIUNE PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI ÎN EUROPA CENTRALĂ ȘI DE EST

Destrămarea blocului comunist la sfârșitul anilor '80 marchează un punct de cotitură în abordarea problemelor de mediu și la nivelul Uniunii Europene. Preocupările s-au orientat în sensul stabilirii unui cadru general care să integreze acțiunile necesare în domeniul protecției mediului în țările Europei Centrale și de Est.

Eforturile depuse în acest sens s-au concretizat în documentul cadru adoptat la Conferința ministerială „Un mediu pentru Europa”, care a avut loc la Lucerna (Elveția) în aprilie 1993. Conferința a aprobat Programul de Acțiune pentru Protecția Mediului în Europa Centrală și de Est „ca o bază pentru acțiunea guvernelor și administrațiilor locale, a Comisiei Comunităților Europene și a organizațiilor internaționale, instituțiilor financiare și a investitorilor privați în regiune.

Conferința a condus la o schimbare în înțelegerea modului în care trebuie să se realizeze îmbunătățirile posibile pentru mediul înconjurător cu resursele disponibile ale fiecărei țări.

În elaborarea acestui program s-a adoptat o strategie bazată pe o abordare "în trei puncte": reforma acțiunii politice, consolidarea instituțională și politica de investiții. Programul de Acțiune pentru Protecția Mediului (P.A.P.M.) stabilește măsurile care pot fi luate pentru aplicarea acestei strategii și se concentrează asupra celor pe termen scurt, ținând însă cont ca acestea să fie în concordanță cu obiectivele pe termen lung în domeniul economic, social și al protecției mediului.

Principalele limitări în implementare sunt determinate de penuria generală de resurse financiare și, mai ales, de lipsa capacității instituționale, mai degrabă decât de problemele specifice ale protecției mediului sau de soluțiile posibile.

În acest context, rezolvarea problemelor depinde de *stabilirea clară a obiectivelor* și de identificarea celor mai eficiente *căi de realizare* a fiecărui obiectiv. Evaluarea priorităților, riscurilor și avantajelor este o condiție preliminară esențială pentru o strategie de dezvoltare durabilă, care identifică acele politici și investiții care pun în acord obiectivele sociale cu cele de protecția mediului, evitând astfel necesitatea unor remedii costisitoare de mai târziu.

Pentru obținerea unor rezultate semnificative sunt promovate investițiile de tipul "câștigă-câștigă" - adică cele care se justifică din punct de vedere economic și prezintă, în același timp, substanțiale avantaje din punctul de vedere al protecției mediului (de exemplu, îmbunătățiri în eficiența consumului de energie și al altor resurse).

Problemele majore ale mediului. Criterii pentru stabilirea priorităților

Prioritățile trebuie să reflecte urgența și importanța problemelor de mediu. Stabilirea de priorități implică un proces dificil de selecție. Criteriile de stabilire a priorităților, în ordinea importanței lor, sunt:

► Daunele aduse sănătății. În baza datelor existente, sănătatea populației este afectată, în primul rând, de:

- Plumb în aer și sol provenind de la topitoriile de plumb și zinc și de la mijloacele de transport;

- *Pulberi sedimentabile* în atmosferă provenind din încălzirea locuințelor,

întreprinderi mici, centrale electrice și de termoficare, combinate metalurgice etc.;

- *Dioxid de sulf și alte gaze*, în special în combinație cu pulberi;

- *Nitrații din apă*, proveniți de la unități zootehnice și întreprinderi agricole proiectate și/sau întreținute necorespunzător, în urma aplicării inadecvate a îngrășămintelor și din fosele septice rurale;

- *Contaminarea apei și alimentelor*, în special acolo unde substanțele chimice, toxice și metalele grele infestază sursele de apă, fie direct, fie datorită depozitării necorespunzătoare a deșeurilor nucleare și/sau a altor deșeuri periculoase.

► Scăderea productivității, din cauza distrugerii capitalului fizic și a resurselor naturale;

► Deteriorarea sau amenințarea cu daune ireversibile a diversității biologice, în general, și a zonelor acvatice (lacuri naturale și de acumulare, râuri), pajiștilor, a ecosistemelor de coastă și marine, habitatelor din păduri și a zonelor montane, în particular.

De asemenea se acordă prioritate raporturilor de tipul "costuri mici - beneficii mari" în probleme de importanță crescândă pe termen mediu și lung, acolo unde este necesară o perioadă lungă de timp pentru concretizarea efectelor prevăzute (de exemplu, în transporturi).

Faptul că resursele sunt limitate nu trebuie să conducă la reducerea investițiilor în protecția mediului. În acest sens, sunt promovate acțiunile care valorifică contextul general de schimbare generat de politicile economice din perioada de tranziție, prin crearea unor combinații judicioase între tehnologii, management, instituții și politica economică aplicată. Flexibilitatea necesară pentru atingerea celor mai bune rezultate cu resursele disponibile este determinată prin evaluarea nivelului de ameliorare a calității mediului la diferite costuri.

Stabilirea de priorități implică o combinație între următoarele măsuri complementare:

- ameliorarea politicilor economică și ecologică;
- cheltuieli orientate parcimonios în proiecte sau obiective de investiții, pentru obținerea unui raport maxim între beneficiu și cost;
- dezvoltarea unor instituții și calificarea (pregătirea profesională, educație, programe de schimb).

Instrumente de reglementare

În ce privește reglementările în domeniul protecției mediului – de exemplu, pentru controlul emisiilor de metale grele și de substanțe chimice toxice – programul prevede introducerea etapizată a unui sistem de standarde și norme similar cu cel adoptat în cadrul Uniunii Europene sau un sistem echivalent, ca cele aflate în vigoare în Statele Unite, Canada sau alte țări din O.C.E.D. (Organizația pentru Cooperare Economică și Dezvoltare).

Sistemul de standarde adoptat prevede implementarea etapizată a unor limitări din ce în ce mai stricte a emisiilor care, într-o perioadă de 10-20 de ani, se vor apropia de standardele recunoscute pe plan internațional. Întreprinderilor li se acordă o perioadă de timp bine definită pentru a se conforma noilor standarde. Atât instrumentele economice cât și măsurile de reglementare trebuie să fie însoțite de o supraveghere strictă și de o capacitate instituțională care să asigure implementarea lor eficientă.

Standardele pentru mediu se folosesc ca parte integrantă a cadrului de decizie, pentru a îndruma elaborarea politicilor la nivel local. Astfel, acestea vor reflecta criteriile de

durabilitate economică și a mediului. La acestea se adaugă standardele pentru conservarea biodiversității.

Implicațiile procesului de tranziție

Conflictul dintre considerațiile economice, sociale și de protecție a mediului este inevitabil, întrucât resursele disponibile pentru a diminua efectele sociale și ecologice sunt limitate. Unele din întreprinderile vechi și puternic poluante sunt lăsate să funcționeze din cauza costului social ridicat al închiderii lor. Totuși, se are în vedere reducerea nivelului de poluare a acestora, prin investiții reduse.

Sunt promovate acțiunile de tipul “câștigă-câștigă”, care îmbunătățesc rezultatele economice ale întreprinderii și, în același timp, reduc daunele aduse mediului. Astfel de acțiuni la scară redusă, care decurg din transformarea politicii economice, stau la baza ameliorării mediului. Ele sunt esențiale deoarece, în bună parte, introducerea pe scară largă a unor tehnologii mai puțin poluante în diverse sectoare industriale poate să întârzie până când noi piețe de desfacere pentru diversele produse sunt identificate și este asigurată viabilitatea economică a întreprinderilor în cauză.

Cea mai mare contribuție la reducerea continuă a emisiilor de poluanți, pe termen scurt și mediu, este determinată de îmbunătățirea funcționării vechilor întreprinderi. În plus, pentru a obține condiții echivalente cu cele din Europa de Vest, emisiile pe unitatea de produs, echivalente cu cele obținute prin aplicarea celei mai bune tehnologii disponibile, sunt impuse numai în “punctele fierbinți” și numai pentru anumiți poluanți.

Întrucât, tranziția de la planificarea centralizată la economia de piață poate duce la efecte ireversibile asupra diversității biologice și de peisaj, se apelează la sprijinul oferit prin convenții și înțelegeri internaționale care au în vedere identificarea de rețele de arii cu valoare naturală ridicată, dezvoltarea de politici pentru protecția și utilizarea lor durabilă și asigurarea unei folosiri economice și, în același timp, respectuoase față de mediu.

Probleme de importanță regională și globală

Pentru abordarea problemelor regionale și globale ale poluării aerului și apei strategia protecției mediului este întemeiată pe integrarea efectelor în contextul de manifestare al lor la nivel regional și global. În acest sens, sunt vizate:

Problemele regionale - poluarea transfrontalieră

- *Aerul* - reformele specifice economiei de piață, politicile sectoriale și investițiile menite să îndeplinească obiective de protecție a mediului la nivel local sunt formulate astfel încât să ducă la o reducere considerabilă a gradului de poluare a atmosferei la nivel regional și să permită atragerea de fonduri din partea unor organizații și/sau programe internaționale sau colaborarea cu statele învecinate pentru încheierea unor acorduri reciproc avantajoase, în sensul reducerii eforturilor naționale ale fiecăreia.

- *Apa* - pentru maximizarea avantajului conjugat, național și transfrontalier, al îmbunătățirii calității apei resursele sunt direcționate către reducerea aportului de nutrienți (azot și fosfor) și de alte substanțe nocive provenite din agricultură, gospodării și industrie (incluzând aici și locurile de depozitare a deșeurilor radioactive), pentru a realiza, în final, o reducere a nivelului de poluare în zonele de coastă și de vărsare a râurilor. Programul de Protecție a Mării Negre (Convenția de la București) reflectă în mare măsură această concepție.

Problemele globale

Prin participarea și semnarea documentelor în contextul convențiilor, protocoalelor și al altor forme de acorduri internaționale, România s-a angajat să abordeze problemele încălzirii

globale și distrugerii stratului de ozon, ceea ce înseamnă adoptarea unor măsuri care merg dincolo de cele specifice tranziției economice.

Cerințe instituționale preliminare pentru a sprijini politicile și investițiile

Experiența țărilor occidentale arată că succesul unei politici de protecție a mediului necesită angajamentul explicit al întregului guvern, cooperarea acestuia cu sectoarele independente și o abordare deschisă a procesului de alegere și de stabilire a priorităților.

Pentru îmbunătățirea gospodăririi mediului se are în vedere consolidarea instituțiilor la nivel local și regional și, mai ales, creșterea capacităților acestora de a identifica priorități, de a dezvolta politici, a asigura conformarea la normele de protecție a mediului și de a asigura funcționarea sistemelor financiare. Autoritatea centrală pentru protecția mediului pune accentul pe coordonarea politicilor și pe crearea de grupuri de lucru care să abordeze chestiunile prioritare. Aceasta permite realizarea unor economii substanțiale. De exemplu, în cazul gospodăririi apelor, deciziile se realizează printr-o abordare la nivelul bazinelor hidrografice, creându-se instituții care să integreze interesele locale și sectoriale (Comitetul de bazin).

În ceea ce privește industria, proiectele trebuie să se concentreze asupra domeniilor în care resursele financiare limitate pot da maximum de rezultate, ceea ce implică un efort suplimentar în faza de selecție a proiectelor.

Pentru formularea de soluții pragmatice, cât și pentru îmbunătățirea capacității instituțiilor locale de a obține o mai bună protecție a mediului, cu facilitățile existente este solicitată și susținută participarea publicului.

POLITICI ECOLOGICE ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ

Procesul de integrare europeană se manifestă în pofida dificultăților de ordin politic, economic, social care au apărut în istoria de câteva decenii a acesteia. Mai mult, schimbările majore, în plan politic, la nivelul ultimului deceniu al secolului trecut au extins sfera de acțiune a procesului integraționist, fiind evidentă emergența a noi valențe în evoluția lui viitoare. Astfel, procesul continuă în virtutea unei motivații bilaterale. Pe de o parte Uniunea Europeană, în baza conceptului de structură deschisă favorizează și încurajează opțiunea țărilor europene nemembre spre aderare și integrare. În fapt, articolul 237 al Tratatului de la Roma, ale cărui prevederi au fost preluate ulterior și în alte acte normative, stabilește că orice stat european poate solicita să devină membru al U.E. La celălalt pol, țările central și est-europene au adoptat o politică de apropiere în vederea “recuperării” decalajelor economice acumulate în perioada scindării politice.

Acțiunile concrete pe care le presupune extinderea U.E. diferențiază cele două blocuri, iar integrarea se traduce, de cele mai multe ori, sub forma unui proces cu flux unidirecțional, în care regulile sunt formulate în vest și apoi amendate în est.

Practic U.E., prin instituțiile sale, formulează condițiile care trebuie îndeplinite, iar țările nemembre întreprind demersurile necesare, în plan politic și economic pentru îndeplinirea lor. Cu toate acestea, nu trebuie singularizată funcția U.E. în procesul integrării, a aderării noilor membri.

Inițiativele U.E. se extind dincolo de planul reglementărilor, ea participând și la evaluarea aspectelor locale printr-o serie de proiecte de finanțate din bugetul . În acest context, eforturile de integrare pot fi considerate bilaterale, corespunzând distribuției relative a forțelor și abilităților de a participa la procesul integrator.

Cadrul de desfășurare al acțiunilor pe linia integrării în U.E. a României s-a creat odată cu semnarea Acordului de Asociere. Negocierile asupra acestui acord au demarat în mai 1992 și s-au derulat pe șase runde, până la finalizarea lor, la 17 februarie 1993, dar aplicabilitatea a devenit efectivă după doi ani, odată cu ratificarea de către parlamentele tuturor statelor membre, respectiv în februarie 1995..

Obiectivele acestei asocieri sunt următoarele:

- Să asigure un cadru adecvat pentru dialogul politic între părți, care să permită dezvoltarea unor legături politice strânse;
- Să promoveze dezvoltarea comerțului, precum și relațiile economice armonioase între părți, sprijinind astfel dezvoltarea economică a României;
- Să asigure o bază pentru cooperarea economică, socială, financiară și culturală;
- Să sprijine eforturile României de dezvoltare a economiei, de desăvârșire a tranziției spre o economie de piață și de consolidare a democrației;
- Să stabilească instituții adecvate pentru a face asocierea efectivă;
- Să asigure un cadru pentru integrarea graduală a României în Comunitate.

Principiile generale care fundamentează asocierea sunt:

- Respectarea principiilor democratice și a drepturilor omului, stabilite în Actul final de la Helsinki și Carta de la Paris, precum și a principiilor economiei de piață libere;
- Asocierea include o perioadă de tranziție, cu o durată de maxim zece ani, împărțită în două etape succesive, fiecare durând, în principiu, cinci ani. Prima etapă va începe odată cu intrarea în vigoare a acordului;
- Consiliul de Asociere va proceda, cu regularitate, la examinarea aplicării acestui acord și la realizarea de către România a reformelor economice;
- În cursul celor 12 luni care preced expirarea primei etape, Consiliul de Asociere se va întruni pentru a decide trecerea la o etapă nouă, ca și posibilitatea modificărilor de adoptat cu privire la prevederile care reglementează a doua etapă;
- Angajamentul părților de a se abține de la introducerea, până la intrarea în vigoare a Acordului, a unor reglementări care s-ar afla în contradicție cu prevederile deja negociate;
- Asimetria în acordarea reciprocă de concesiuni comerciale, concretizată în îndeplinirea angajamentelor de Comunitate, cu precădere în prima parte a perioadei de tranziție, în timp ce concesiunile la care a convenit România vor fi puse în aplicare, în cea mai mare parte a lor, în a doua fază a perioadei de tranziție;
- Disponibilitatea părților ca după intrarea în vigoare a Acordului, pe parcursul perioadei de tranziție, să procedeze de comun acord, în funcție de conjunctura existentă în sectoarele vizate, la revizuirea periodică și ameliorarea concesiunilor reciproce, inclusiv la accelerarea calendarului de aplicare a acestora.

În acest cadru general se înscriu eforturile de a armoniza legislația și de a formula politici sectoriale care să conducă la îndeplinirea obiectivelor integrării, paralel cu surmontarea multiplelor dificultăți generate de tranziția economică.

Protecția mediului constituie o preocupare constantă în elaborarea politicilor U.E., fiind caracterizată de aceeași constanță în perfecționarea instrumentelor sale și eficientizarea acțiunilor concrete. Etapa actuală se caracterizează, la nivelul U.E., prin existența unui instrumentar reglementativ complex și standarde de calitate foarte restrictive pentru factorii mediului. Implementarea acestora este rezultatul unor eforturi concentrate de a găsi modalitățile economic eficiente în decursul a peste două decenii de existență, pe fondul unei situații economice, de ansamblu, favorabile.

În acest context, s-au stabilit obiectivele care trebuie atinse în domeniul protecției mediului. Acestea sunt incluse în strategia de Aderare a României la Uniunea Europeană, în cadrul Programului Național de Aderare a României (P.N.A.R.)

Integrarea obiectivelor de mediu în Strategia de Aderare a României la U.E.

Strategia națională de aderare la U.E. prezintă elementele specifice care trebuie îndeplinite în cadrul Parteneriatului pentru Aderare.

Pe ***termen scurt***, prioritățile sunt reprezentate de:

- continuarea transpunerii legislației cadru;
- ameliorarea structurilor de implementare a legislației;
- descentralizarea deciziilor în sistemul instituțional de protecție a mediului;
- creșterea capacității de reglementare în domeniile ape, păduri și protecția mediului;
- reducerea poluării industriale;
- dezvoltarea unui sistem eficient de protejare a anumitor zone;
- perfecționarea sistemelor de reciclare a apelor uzate și depozitare a reziduurilor solide;
- promovarea problemelor de mediu în atenția opiniei publice;

Reforma instituțională în vederea integrării

În plan administrativ vor fi, de asemenea, schimbări în vederea creării instituțiilor necesare în elaborarea și aplicarea politicilor ecologice. Măsurile de reformă instituțională aplicate vizează:

- crearea unui cadru adecvat pentru trecerea la gestionarea integrată a factorilor de mediu;
- asigurarea capacității ministerului de a realiza obiectivele programului de guvernare în domeniile pe care le coordonează și de a îndeplini responsabilitățile majore din Programul Național de Aderare la Uniunea Europeană;
- creșterea capacității de a îndeplini responsabilitățile pe care România le are în context subregional, regional și global, de integrare în programele de cooperare internațională care

vizează mediul și dezvoltarea economică durabilă, precum și pentru a putea realiza obiectivele prioritare în Planul Național de Acțiune pentru Protecția Mediului, de a identifica noi facilități și resurse financiare pentru susținerea realizării acestor obiective.

Pornind de la necesitatea unei gestionări integrate a factorilor de mediu, compartimentele tehnice din minister au fost organizate astfel încât, pe de o parte, să se elimine suprapunerile funcționale, iar pe de altă parte, să se asigure utilizarea eficientă a personalului.

Dincolo de întărirea capacității ministerului, prin reorganizare sau creat premise pentru:

- creșterea flexibilității față de schimbare;
- instituirea unui serviciu public profesional și neutru;
- simplificarea procedurilor administrative;
- creșterea gradului de transparență;
- descentralizarea deciziei ș.a.

Restructurarea și reorganizarea vizează și cele două regii din subordinea ministerului: Regia Națională a Pădurilor și Regia Autonomă "Apele Române". În ambele situații s-au avut în vedere: separarea completă a activității economice de cea de reglementare și transformarea actualelor structuri în structuri funcționale, integrate în sistemul instituțional general și care funcționează pe principiile autogestionării și autofinanțării, cu condiția realizării obiectivelor pentru care au fost înființate.

În cazul *Regiei Naționale a Pădurilor*, au fost reorganizate atât structura centrală, cât și subunitățile din teritoriu. Numărul direcțiilor silvice din țară, s-a redus de la 41 la 25, iar numărul de persoane disponibilizate a fost de circa 2 000. Prin reorganizare, inginerii au fost

transferați, din centrala direcțiilor și ocoalelor, la districte, creându-se astfel condiții pentru utilizarea experienței și capacității profesionale a acestora în creșterea capacității decizionale, eficientizarea activității și gospodărirea durabilă a pădurilor.

Totodată, s-au creat condiții pentru privatizarea unor capacități de producție aparținând unor activități conexe, astfel încât să se reducă pierderile, iar personalul silvic să se ocupe exclusiv de gospodărirea pădurilor.

Regia Autonomă “Apele Române”, prin restructurare, s-a transformat în două companii: Compania Națională “Apele Române” și Compania Națională “Institutul Național de Meteorologie, Hidrologie și Gospodărirea Apelor”. Astfel, s-a făcut trecerea la gospodărirea apelor pe mari bazine hidrografice, sistem care permite o mai bună exploatare a amenajărilor hidrotehnice și a surselor de apă, diminuarea prețului pentru apa brută și atenuarea diferențelor de preț între bazinele hidrografice, precum și crearea unor disponibilități financiare pentru investiții din surse proprii, inclusiv în domeniul lucrărilor de apărare împotriva inundațiilor. În același timp, s-au creat condiții pentru concesionarea surselor de apă și privatizarea unor servicii.

Programul Național de Adoptare a Acquis-ului Comunitar în domeniul Mediului

Acest program conține măsuri care să conducă, pe termen scurt și mediu, la armonizarea legislației naționale cu cea existentă în Uniunea Europeană (inclusiv calendarul aproximării și evaluarea costurilor), precum și la dezvoltarea instituțională necesară implementării legislației de mediu în România.

Întărirea capacității administrative și instituționale de a gestiona Acquis-ul comunitar se realizează prin Programul național PHARE susținut de un Memorandum financiar, reînnoit anual. În cadrul acestuia există un subprogram de sprijin pentru întărirea structurii administrative a A.C.P.M. în vederea adoptării Acquis-ului comunitar de mediu. Asistența acordată A.C.P.M. presupune: dezvoltarea unui program de “înfrățire”, în baza căruia se va acorda asistență, pe termen scurt, mediu sau lung, de către specialiști din administrațiile publice centrale ale țărilor membre în activitatea de adoptare a Acquis-ului comunitar.

Programul de “înfrățire” este asigurat de participarea unor specialiști din:

- Franța, pentru activitățile privind:
  - întărirea Unității Politice de Mediu;
  - aproximarea legislației;
  - natură, agricultură;
  - managementul apelor.
- Germania, pentru activitățile privind:
  - întărirea Unității Politice de Mediu;
  - aproximarea legislației U.E. și a practicilor în domeniul gospodăririi deșeurilor;
  - sprijinul Comitetului Interministerial pentru asigurarea unui înalt grad de cooperare pentru activitățile de gospodărire a deșeurilor;
  - cooperarea cu F.P.S.

În 1998, U.E. a finanțat un nou proiect, ROM-102 – “Elaborarea Programului de Implementare în România a Aproximării Legislației de mediu”. Acesta urmează să pregătească și să consolideze detaliat baza Programului de adoptare a Acquis-ului comunitar de mediu.

Principalele componente ale proiectului se referă la:

- sprijinul pentru dezvoltarea unui program detaliat de aproximare;
- consolidarea capacității administrative pentru procesul de aproximare;
- asigurarea unui program de pregătire pentru procesul de aproximare;
- sprijinirea dezvoltării mecanismelor de coordonare instituțională.

Pentru derularea procesului de adoptare a Acquis-ului comunitar de mediu, în concordanță cu calendarul de aproximare legislativ, prezentat în cadrul Programului Național de Aderare a României la U.E., se preconizează promovarea următoarelor acte normative:

▪ În domeniul mediului

- proiect de Lege privind regimul deșeurilor;
- proiect de Lege privind protecția atmosferei;
- proiect de Lege privind răspunderea pentru prejudicii aduse mediului;
- proiect de Lege pentru ratificarea Convenției privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier;
- proiect de Lege privind acceptarea Amendamentului Convenției privind controlul transportului peste frontieră a deșeurilor periculoase și al eliminării acestora (Convenția de la Basel);
- proiect de Lege pentru ratificarea Convenției privind accesul la informație, participarea publică la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu;
- proiect de Lege pentru acceptarea Amendamentului la Protocolul de la Montreal privind substanțele care epuizează stratul de ozon, adoptat la Copenhaga;
- proiect de Lege privind scutirea de taxe vamale pentru importul de tehnologii care contribuie la eliminarea substanțelor care epuizează stratul de ozon.

▪ În domeniul gospodăririi apelor

- proiectul Legii meteorologiei;
- proiect de Lege privind protecția zonelor de coastă;
- proiect de H.G. privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comitetelor de bazin;
- proiect de H.G. privind aprobarea Regulamentului de apărare împotriva inundațiilor, fenomenelor meteorologice periculoase și accidentelor la construcțiile hidrotehnice și Normativul cadru de dotare cu materiale și mijloace de apărare împotriva inundațiilor și ghețurilor;
- proiect de H.G. privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei Centrale de Apărare împotriva inundațiilor, fenomenelor meteorologice periculoase și accidentelor la construcții hidrotehnice;
- proiect de H.G. privind stabilirea sistemului de plăți, bonificații și penalități pentru domeniul gospodăririi apelor, precum și categoriile de produse și servicii de gospodărire a apelor;
- proiect de H.G. privind aprobarea schemelor cadru de amenajare și gospodărire a apelor pe bazine sau grupe de bazine hidrografice;
- proiect de H.G. privind stabilirea condițiilor de utilizare a detergenților.

▪ În domeniul gospodăririi pădurilor

- proiect de H.G. privind aprobarea normelor metodologice de acordare, utilizare și control a fondurilor pentru sprijinirea proprietarilor de păduri private;
- proiect de H.G. privind aprobarea structurilor silvice pentru gospodărirea pădurilor aparținând unităților administrativ teritoriale și a celor proprietate privată.
- În cadrul sprijinului acordat de U.E. pentru rezolvarea obligațiilor de mediu în procesul de privatizare, s-au înaintat, la Comisia Europeană, în vederea obținerii finanțării, proiecte cum sunt:

- Favorizarea restructurării industriale a zonei Ploiești prin diminuarea datoriei de mediu;
- Susținerea procesului de privatizare în zona Mediaș – Copșa Mică;
- Depozit controlat pentru deșeuri menajere și stație de incinerare deșeuri pentru municipiul Iași.

Atenția Uniunii Europene în raporturile cu România pentru problemele mediului înconjurător reflectă, desigur, importanța crescândă a acestei componente și în cadrul propriilor planuri de dezvoltare, dar este, în același timp, o materializare intrinsecă, întrucât efectele ecologice nu sunt concordante cu diferențele economice sau politice.

Bibliografie selectiva

- Bran F., Dincu I., „*Ecologie generală și protecția mediului*”, Centrul editorial-poligrafic A.S.E., București, 1995;
- Bran F., „*Problemele de mediu. Posibilități de reglementare*”, Editura Tribuna Economică, București, 2001
- Bran F., Ioan I., „*Ecosferă și politici ecologice*”, Editura ASE, București, 2001
- Raportul Comisiei Europene de monitorizare a României (octombrie 2005)
- Legea nr.622/07.11.2001 pentru ratificarea Actului final al negocierilor dintre Guvernul României și Comunitatea Europeană de adoptare a Acordului privind participarea României la Agenția Europeană de Mediu și la Rețeaua europeană de informare și observare a mediului (EIONET), adoptat la Bruxelles la 9 octombrie 2000, și a Acordului dintre România și Comunitatea Europeană privind participarea României la Agenția Europeană de Mediu și la Rețeaua europeană de informare și observare a mediului - M.Of nr. 770/03.12.2001